

magyar nyelv és a magyar zene. Erkel Ferencz volt az, aki megmutatta, hogy második anyanyelvünket, a magyar zenét mikép kell a drámai művészet fenséges magaslatára emelni. Ennek az elvülhetetlen érdemnek elismerése tanulságul állok itt, mint a Magyar Tudományos Akadémia képviselője. Azzal az óhajttal, hogy a nagy zeneköltő iránt való hódolatunk szítsa azt a lelkesedést, mely Erkel Ferencz követőiben lángol, termékenyítse azt az alkotó erőt, melyet a természet beléje ihletett, minden újabb nemzedék újabb remekkel díszítse kulturális haladásunk útját, Erkel Ferencz szelleme, Erkel Ferencz hatása örökké éljen!”

Erkel Ferenc sirja közelében nyugszanak fia is: Sándor, Lajos, Gyula és egy kicsit messzebb, de ugyancsak a Nemzeti Sírkertben Elek fia (László fia sirja Pozsonyban található). Megható már ez a momentum is, de még ennél is meghatóbb és szebb, amikor sirja előtt emlékező diákok egy csoportját látjuk a Himnuszt énekelni.

Debreczeni-Droppán Béla

Száz éve áll a bronzhonvéd a Tápió partján

A legtöbb magyar kistérségnek van önmagát azonosító jelképe, amit logó gyanánt lehetne használni a kiadványokban, emblémát alkotva a propagandában. A Tápió mente esetében hivatalos döntés még nem született ebben a kérdésben, azonban az 1849-es tápióbicskei ütközet 1910-ben felállított emlékműve jó eséllyel számíthatna az önazonosságot kifejező regionális jelkép szerepére. A térség országos viszonylatban is legismertebb köztéri emlékművét száz éve, 1910. október 23-án avatták fel országos ünnepség keretében.

A kiegyezés után, 1867-től hivatalosan is lehetett emléket állítani a szabadságharc jeles eseményeinek, mindenekelőtt az ütközeteknek, csatáknak. Országos viszonylatban a legelső honvédemlékmű a váci csata 1868-ban leleplezett, öntöttvasból készült, gúlát formázó obeliszkje. Jászberényben 1870-ben készült el az a honvédemlékmű, amely műköoszlop tetején kialakított platón hadijelvényeket ábrázolt. 1901-ben avatták fel Isaszegen, a község fölé magasodó dombon Radnay Béla zászlótartó honvédszobrát.

A tápióbicskei ütközet első köztéri emlékműve, Gerenday Béla alkotása 1897-ben készült, s az ütközet 48. évfordulóján a nagykátai Kossuth-téren avatták fel. (Nagykátá főterét a helyi önkormányzat Kossuth 1894-ben bekövetkezett halála után nevezte el a szabadságharc vezérére, s csak 1945 után kapta a ma is használatos Szabadság tér elnevezést.)

Az 1849. április 4-iki ütközet tényleges első emlékhelyei a katonasírok voltak. Idézet Kossuth rendeletéből: *„Sírjaik ásassanak, ha lehet, azon a helyen, hol azok a hazáért elvérzettek, ne hordassanak össze, hogy unokáink jövőben is ismerjék és szentnek tekintsék azon csatát, mellyen annyi hű honfisziv hön dobogott...”* Ez a magyarázat arra, hogy nem a községi temetőben található a közvetlenül a csatában elesett honvédek porhüvelyei. Más kérdés volt a nagykátai hadikórházban elhunytak helyzete, őket már értelemszerűen a temetőben illett elhantolni.

Az ellenség halottaira – kivéve a főtisztekre – ez az elnöki rendelet nem vonatkozott. Az ő tömegsíruk a szőlőskertek között, a Ságra vezető út jobb oldalán található, melyre egy helybéli nemes, Bitskey Viktor állított kovácsoltvas keresztet. Ez a ma is látható kereszt az ütközet legrégebbi emlékjele, egyfajta ereklye. Ez az emlékhely, melyet később feliratos emlékkövel is megjelöltek, a „Riedesel-kereszt” nevet viseli.

Tápióbicske és Nagykátá közös határában sok-sok egyedi sírhant volt. A helyi családi kötődéssel rendelkező Rákosi Viktor megejtően szép írása a „korhadtt fakeszeszteről” egy korszak szimbólumává vált. Az idők múlásával sajnos kopott a kegyelet, a gazdákat zavarta, hogy a megművelendő földjük közepén egy-egy alig látható sírhant van. Első, szervezett formában történő felszámolásukra 1882-ben került sor, amikor Fehér István tápióbicskei bíró a homokdombokból a csontokat felszedette, és a nagykátai út melletti közös sírba temette. A csontok fölé emelt kőkereszt ma már a község belterületén, egy lakóház udvarából lekerített részen áll.

A csata helyszínén található honvédsírok állapotáról a Nagykátai Járási Hírlapban gyakran jelent meg tudósítás. Ezekből megtudhatjuk, hogy ez a földterület sokáig a Keglevich-család birtoka volt, és *„míg e nemes, hazafiúi szeretetről ismert főúri család birtokában voltak e szabadságharc emlékek, ad-*

dig azok gondozását és fenntartását e család annyira hazafiúi kötelességének ismerte, hogy ezen sirhelyek épségben tartását a birtok vevőjével szemben szerződésileg is biztosítani kívánta”. Közismert, hogy 1870 után bekövetkezett a Keglevich-birtok csödhelyzete, mely után az egreskátai és más birtoktesteket, valamint a Nagykáta központjában levő kastélyt a család kénytelen volt eladni.

A grófi családtól a Tápió menti területet megvásárló nagykátai földbirtokost – annak ellenére, hogy a vételkor megkötött szerződés kikötötte a sírok gondozását – igencsak zavarta az ott levő honvédsírok látványa. A századforduló tájkán nyilvántartott 35 sírból tíz év múlva már csak 13 volt látható. A Nagykátán alakult Kispolgári Asztaltársaság vetette fel először, hogy a sírhantok alatt porladó csontokat, „városunk e drága kincseit” mind a temetőből, mind pedig a bicskei út mellett levő mezőkről felszedik, s azokat közös sírba helyezik a csatatéren felállítandó emlékoszlop alá.

A nagykátai járás hetente megjelenő folyóiratában a XX. század első éveiben egymást követték a honvédsírokkal, a kegyelettel kapcsolatos írások. Még versek is születtek a polgárok lelkiismeretének felkeltése céljából. Az olvasói levelek alig leplezett keserűségről tanúskodnak: „*Akik életüket adták azért, hogy nekünk, az utókorunk szabad hazát szerezzenek, azok most elfeledett, gazzal benőtt sírdombok alatt alusszák örök álmaikat, mint aminő nagyok, óriások voltak ők. Az ő áldozatkészségük hasonló a mi szűkkeblőségünkhöz...*” Ennek a kifakadásnak többek között oka volt az is, hogy „*a megindult mozgalom mintha valami bántó közömbösség hatása folytán lanyhább, rövid idő alatt életteleenebb lett.*”

A térség központi folyóiratának számító lap felhívására szélesebb körű gyűjtés indult meg, s az adakozók névsorát az összeg megjelölésével minden esetben közzétették. A már említett Stadler-féle Kispolgári Asztaltársaság 1902. júliusában határozott a közös sírba helyezésről és a felépítendő emlékoszlopról, de kijelentette, hogy „*ezt nemcsak mint helyi kegyeleti aktus, hanem Nagykáta egész vidékének hazafias tényeként akarja feltüntetni, éppen ezért már ezúttal is, de annak idején külön-külön felhívásokkal fogja megkeresni a vidék összes intelligenciáját. [...] Első sorban is kimondja a gyűlés, hogy e mozgalomba belevonja a szomszédos Tápió-Bicske község lakosságát is, a mennyiben azok szintén érdekelve vannak a dologban.*”

1902. augusztus 6-án tartották meg azt a „népes értekezletet”, amelyen Nagykátán kívül a tápióbicskei, tápiószelei, tápiószentmártoni és szentmártonkátai „intelligencia” is szép számmal képviseltette magát. Tápiószentmártonból jött át Nagykátára, erre az alkalomra Magyar Kossa Sámuel (1849–1921) földbirtokos, neves orvostörténész. Legelőször egy bizottságot választottak meg a „kérdéses hazafias ügy vezetésére”, és határozatba foglalták, hogy a majdan felépülő emlékmű területét Nagykáta és Tápióbicske községek nevére fogják telekkönyvezni. A szoborbizottság elnöke Dezsőffy Emil járási főszolgabíró lett.¹ A szükséges összeg előteremtése céljából gyűjtőivek kibocsátását tervezték „*ügy egyesületek, hivatalok, mint magánosok részére*”. Ezekon egy idézet volt található Rákosi Viktor: Korhadt fakereszték című könyvéből. A bizottság másfél év múlva már országos mozgalom indítását határozta el, és felszólította a napilapokon keresztül a magyar lakosságot a gyűjtésbe történő bekapcsolódásra.

Nagykáta és Tápióbicske nem új keletű ellentétei a hetilap cikkeiből is érzékelhetők. Vádak és válaszként ellencikketek születtek, melyben Nagykáta Tápióbicskét vádolta közömbösséggel, Tápióbicske viszont Nagykáta szemére vetette, hogy „*elorozza*” tőle a csatát. A helyi újság gyakran illette kritikával a csatamezőn levő birtoka kapcsán a honvédsírok megsemmisülése vádjával Polonyi Ferencet. Talán ez is közrejátszott abban, hogy 1909-ben özv. Polonyi Ferencné és leánya, Krajcsovics Lajosné 600 négyszögöl területű földet ajándékoztak Nagykáta községnek az emlékmű felállítás helyéül, ott, ahol eddig is az elesett hősök ideiglenes emlékoszlopa állt. A szoborbizottság gyűlésének jegyzőkönyv-kivonatából megtudhatjuk, hogy „*csak azt kérik, hogy miután ingatlanjaikat parcellázás útján eladják, s miután csaknem kivétel nélkül az ő birtokukon fekszenek szétszórva a honvédsírok, s a birtok eladása esetén félős, hogy a kisebb tulajdonosok majd nem fognának kellő kegyeletes érzéssel viseltetni a sírok épsége iránt: intézkedjék a bizottság az iránt, hogy ajándékozott területen építtessék meg még a nyár folyamán a közös sírbolt és a hős hamvak oda szállíttassanak át.*”

A szoborbizottság Jankovits (Jankovics, Jankovich) Gyula szobrászművésznek adott megbízást az emlékmű elkészítésére. Az emlékmű alá az egyedi sírokból felszedett csontoknak egy összáríumot (csonttárat) építettek, egyes források szerint szoba nagyságút. Az emlékmű talapzatán a hid korabeli

¹ Dezsőffy Emil 1850. március 28-án született Úszögön (Baranya megye). Gyermekkorát apja bérelt birtokán, Kókán töltötte. A fővárosban jogot végzett, majd a pénzügyminisztériumban dolgozott. 1875. november 17-én iktatták be a nagykátai járás vezetőjéül főszolgabíróként. Több mint 40 évig látta el hivatalát közmegelegedéssre. Diszes kriptája – Nagykáta egyetlen szecessziós emléke – közvetlenül a temető bejáratánál található.

Az 1849-es honvédszobor (Basa László felvétele)

visszafoglalásában jelentős szerepet játszó két honvédszászlóalj parancsnokának, Földváry Károlynak és Czillich Edének bronz arcását helyezték el. A főalak egy zászlót vivő honvéd, ami hasonlít a nem sokkal korábban avatott isaszegi honvédemlék figurájára. (Az interneten, valamint nyomtatásban még ma is olvasható az a téves megállapítás, hogy a tápióbicskei honvédemlékmű a budavári hasonló szobor mása. Ha összehasonlítjuk a két alkotást, mely közül a budavári két alakos kompozíció, rögtön látható a különbség.)

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye hivatalos közlönyének 1910. október 13-iki számában a következő hirdetés jelent meg az emlékmű leleplezéséről: „*Honvédemlék leleplezés. A tápióbicskei csatában 1849. év április hó 4-ik napján elesett honvédek emlékére a Tápió patak hidjánál emelt szobor leleplezési ünnepélye 1910. október hó 23-án délelőtt 11 órakor fog megtartani. Az ünnepély sorrendje: 1. Hymnus. 2. Elnöki megnyitóbeszéd. 3. Ünnepi beszéd. Tartja: dr. Förster Aurél országgyűlési képviselő. 4. A szobor megkoszorúzása. 5. A szoborbizottság elnöke a szobrot átadja gondozás végett Nagykáta községnek. A község nevében átveszi Gemperle Károly főjegyző. 6. Szózat.*” Több ezer ember gyűlt össze az avatóünnepségre. A Magyar Nemzeti Múzeum – az avatás fényét emelendő – az 1849-es csatában résztvevő Szűz Máriás hadilobogókat kölcsönzött. Az ünnepségnek sok olyan vendége volt, akik maguk is sokat tettek a csata története népszerűsítése érdekében. Itt voltak a csatáról sokat publikáló személyek közül Hentaller Lajos, Farkas Emőd, Abonyi Lajos, Rákosi Viktor írók. (Az avatási ünnepségről fényképes beszámolót közölt a Vasárnapi Újság 1910. évi 44. száma.)

1949. április 4-ikén országos ünnepség, a centenáriumi mozgalom keretében zajlott az ütközet 100. évfordulójának megemlékezése. A díszelnökségben ott láthatták Révay Kálmán (1911–1950) vezérőrnagyot, a Honvéd Kossuth Akadémia parancsnokát. Alig egy év múlva a vezérőrnagyot koholt vádak alapján letartóztatták, s teljesen ártatlanul 1950. augusztus 19-én kivégezték.

Az 1849-es ütközet emléke – mely a magyar történelem egyetemes öröksége – ápolásában sajnos kezdettől fogva érzékelhető volt Nagykáta és Tápióbicske közötti feszültség. A leglátványosabb pengeváltás 1925-ben bontakozott ki. Ebben az időben születtek egymás után az első világháború emlékéért megőrizendő szobrok. A kátaiak úgy gondolták, hogy erre a célra nekik kiválóan megfelelne a Tápió partján álló honvédemlékmű. Cserébe áthelyezték volna az ötgolyós obeliszket a bronzszobor helyébe, s hozzájárultak volna a bicskei első világháborús emlékmű költségeihez. A „cserét” azzal a ténnyel

nyomatékosították, hogy az emlékművet mindenekelőtt nagykátai szervezéssel és nagykátai területre építették. Tápióbicske képviselőtestülete határozatban visszautasította a kátai javaslatot. A járási főszolgabíró Nagykáta oldalán próbált meg engedményt kicsikarni: „*tapasztalom, hogy Tápióbicske község képviselő-testülete szűk látóköréből és kicsinyes indokból nem tud felemelkedni arra a magaslatra, melyet az ügy megkíván...*”

1926. június 13-án a tápióbicskei képviselőtestület dr. Perényi Imre plébános vezetésével tizenkét tagú bizottságot hozott létre a helyzet tisztázására. Ennek a testületnek a legaktívabb tagja dr. Králik Sándor ügyvéd volt, aki levelet írt doberdói Breit József altábornagy hadtörténésznek. A hadtörténész tanulmánya Tápióbicske jogosságát ismerte el, ami után sor került a Tápió túlsó partján levő szoborterületnek Tápióbicske nevére történő telekkönyvezésére is.

Természetesen Nagykátának is vannak komoly érvei az 1849-es ütközet emlékének ápolásához. A honvéd hadtesteknek ugyanis Nagykátán való átvonulása után kezdődött az ütközet. Nagykátán történetek az ütközet végkimenetelét szempontjából fontos döntések és intézkedések (Görgey parancsa az elencsapásról, a megfutamodott Klapka-féle zászlóalj Damjanich általi rendbetétele, felfejlődés a csatához, stb.). Nagykátán volt Görgey főhadiszállása, itt tartózkodott ezekben az órákban a szabadságharc több jeles vezetője (Horváth Mihály, Vukovics, Sebő, stb.). Továbbá Nagykáta területén is folytak hadmozdulatok, itt létesítettek hadikórházat, ide látogatott az ütközetet követő napon Kossuth, valamint a nagykátai temetőben találjuk legnagyobb számban az ütközetben elesettek sírját.

Amikor az ütközet 150. évfordulója közeledett, a nagykátai hagyományörzők kezdeményezésére két emléktábla is bővítette az ütközet emlékhelyeinek számát. Tápióbicske akkori vezetője dühös hangú cikkben vádolta meg Nagykátát a történelemhamisítással. A teljesen jogtalan vádaskodás volt az utolsó pengéváltás, azóta például az együttműködés a két település között az emléképolás terén. Ma már mindenki természetesnek tartja, hogy Tápióbicskén és Nagykátán egyaránt találunk egyre bővülő számban az eseményre utaló emlékjeleket, hogy a mindenkor tavaszi emlékhadjárat csataimitációját, mint a hadjárat legszínvonalasabb rendezvényét, közösen rendezzi a két település. Mindkét településen egymást támogatva dolgoznak a közös ügyön az önkormányzatok és a civil szervezetek, valamint a helyi katonai hagyományörzők.

Egy emlékmű felállításának akkor van az avatáson túlmutató jelentősége, ha a jövő nemzedéke az új emlékhelyet magáénak érzi, ott időről-időre fejet hajt őseinek helytállása előtt. A létrehozásban jeleskedő két település közül elsősorban Tápióbicske tartott a Tápió partján az avatást követően megemlékezést. Nagykátának volt saját emlékműve, azt koszorúzza meg április 4-én. 1945 után – miután az ütközet dátuma más jelentést is kapott – csökkent a kivonulások színvonala. Az 1980-as években az üttörők szervezte, a néphadsereg pártfogolta ún. „hídi-csata” színesítette a palettát. Volt idő, amikor a tápiószecsői honvédségi bázis egy haditechnikai parkot hozott létre a szobor mögött, amit aztán a leleményes gyerekek – időnként felnőttek is – pusztá szórakozásból darabjaira szedtek szét.

A rendszerváltás után április 4-nek a Tápió mentén már csak egy jelentése lehetett, s az 1990-es évektől számítjuk a mai hagyományok kialakulását. Miután az 1989-ben elindult tavaszi emlékhadjárat felvette útvonalába a tápióbicskei ütközet helyszínét, ott egyre színvonalasabb megemlékezésekre került sor. Kialakult, hogy a két település önkormányzata jeles magyarországi és határon túli magyar politikust hív meg díszvendég gyanánt. Ma még nem jellemző, hogy április 4-én minden Tápió menti település elhelyezné koszorúját az emlékmű talapzatához. A koszorúzást és az ünnepi beszédet követő hadijáték, melyet neves hadtörténészek kommentálnak, ma az 1848/49-es műfajban az etalon, a leglátványosabb, legszínvonalasabb csataimitáció. Egyre több kiegészítő rendezvény (emléktúra, kirakodóvásár, élő történelemóra, főzőverseny, stb.) kapcsolódik ehhez a naphoz, idegenforgalmi jelentősége évről-évre nő.

Az 1910-ben felavatott emlékműnél tartott másik hagyományos megemlékezés az október 6-án szervezett kegyeleti aktus. Ez már jóval szűkebb körben zajlik, itt már egyértelműen a bicskeiek szervezése dominál. Itt kell elismeréssel szólnom a Tápióbicske Barátainak Köre civil egyesületről, mely közösség az utóbbi évtizedekben fő szervezője az április 4-én és október 6-án az emlékműnél zajló rendezvényeknek. A Nemzeti Gyásznap itt megrendező emlékezése hitelességét az a történelmi tény magyarázza, hogy az 1849-es ütközetben a későbbi aradi vértanúk közül öten: Dessewffy Arisztid, Knézics Károly, Nagysándor József, gróf Leiningen-Westerburg Károly, Damjanich János vettek részt.

A Magyarország Felfedezői Szövetség országos gyermekszervezet az 1990-es évek elejétől szervez programot a magas talapzaton álló bronzhonvéd tövében. Itt kerülnek átadásra a szövetség kitüntetései, tesznek ma már fogadalmat a legifjabb hagyományörzők. Gyakran játsszák el a gyerekek a nevezetes

hídi-csatát, próbálják ki a bicskeiek háromfontos rézagyúját. A nagykáti hagyományörzők vendégeikkel Kossuth-zászlóaljat alkotva a délutáni csatabemutatók legnagyobb létszámú közreműködői. A zászlóaljban, melynek nagysága átlagban ezen a napon száz fő körül szokott lenni, honvédek, diáktüzérek, népfelkelők ruházatába öltözött tizenévesek játsszák újra a történelmet.

Az 1994 óta Nagykátán működő Kossuth csapat tevékenységének fontos helyszíne a Tápió partján álló honvédszobor. A közösség alapító tagjai 1996-ban itt vették át a szövetségi tagságot bizonyító oklevelet Rakó Józseftől, a szervezet alapítóelnökétől. Állandó egyenruhás résztvevői ők az április 4-iki és az október 6-iki megemlékezéseknek, ünnepeknek és hadijátékoknak. Sok-sok kirándulásuk célpontja, illetve megállója a várostól 4 km-re levő emlékhely. Amikor a csapat tagjai a nyári pataki táborba készültek, a szövetségi hármashalomra mindig a csataterőről hozták magukkal a gyerekek a földet. Gyakran tartanak koszorúzást, évfordulós ünnepséget az emlékmű tövében, amikor az ütközet egy-egy nevesebb résztvevője életútja kerek dátumáról emlékeznek meg. Közreműködésünkkel a Kossuth Szövetség is többször szervezett a Tápiónál ünnepséget.

A Tápió partján 1910-ben felavatott bronzhonvéd a magyar nemzet történelmi-kulturális örökségének, az 1849. április 4-iki ütközetnek állít emléket. Az emlék ténye és eszméje minden magyar közös tulajdona, míg annak gondozásában a két településnek: Tápióbicskének és Nagykátának van kiemelt felelőssége. Ezzel a joggal és felelősséggel jól sáfarkodva emlékezhet most közösen a két település az emlékállítás centenáriumára.

Basa László

(Megjelent a *tapiokultura.hu* online újságban 2010. október 9-én.)

Petőfi és szülei Szabadszálláson

Tóth Sándor helytörténész kutatásai alapján

„... ez a szép Kis-Kunság, az én szülőföldem...”
Petőfi: A Kis-Kunokhoz

Petrovits István 1818-ban érkezett Szabadszállásra és Zabolai István „Szék Árendása” volt. A Református Egyház II. sz. Anyakönyve 629. oldalán az alábbi olvasható: „Petrovits István Aszódról való, de most szabadszállási Szék Árendás”-nak, ki Aszódon lakó Hruz János h. l. Máriát jegyzette, a 3 szori hirdetésről bizonyosság levelet adtam.” Petrovits István és Hruz Mária Aszódon szeptember 15-én meg is tartották az esküvőt, és a szabadszállási székárendás fiatal feleségét Szabadszállásra hozta. Ebben az évben Petrovits István „Szék Árendás” Dótz Varga Jánostól házat és fél malmot használt árendában, amelyet az 1819-es „Tanátsi Jegyzőkönyv”-ből ismerünk. „No.277. Dótz Varga János instál, hogy Petrovits István „Szék Árendás” 25 ftjainak, melyekkel még a múlt Esztendei Háza és fél Malma árendájában néki tartozik, megfizetésre köteleztessen.” (Az árendát Szűts János molnárnak kellett fizetnie, ugyanis a malom másik tulajdonosaként kitérta Petrovitsot az árendából, aki nem hasznosíthatta bérletét.)

1819-ben a „Passuale Protocolum” szerint a 24. sorszám alatt március 5-én 4 ökröt, 25. sorszám alatt, március 5-én 1 fekete paripa lovat, 38. sorszám alatt, március 21-én 1 pej kancát vásárolt. Petrovits István április 12-én kéri a „Tanáts”-ot, hogy Concivilisaltasson. A „Tanáts Jegyzőkönyv”-e szerinti határozat: „No. 119. „Az Instansnak Concivilitás a szokott Taxa mellett resolváltatik, ajánlatván az Instansnak, hogy e béli nyertessége fejében mutassa meg Árendáságába a közönség eránt való hajlandóságát s a jó hus és igaz méretés béli szorgalmat.” Ekkor polgárságot kapott, s állandó lakhelye ez a „kiváltságos község” lett.

Petrovits István a letelepedési engedély birtokában 1819. május 2-án megvette Deli Jánostól „az Ér szélén levő ősi Házat” 400 „Bétsi Czedula flokért”, Papp Gábortól pedig szérus kertet vásárolt. Alig három hónap múlva a Deli-féle házat eladta. „No.16.: nem régiben vett Házat K Balog Jánosnak 410 flokért örökös en eladja...” A ház ily hamar történő eladásának az lehetett az oka, hogy a ház mögötti telek tulajdonjoga vitás volt, amelyet az új tulajdonos, Balog János „Tanáts”-nak benyújtott beadványából ismerünk meg.